

Kopja Informali ta' Sentenza

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
JOSEPH AZZOPARDI**

Seduta tat-28 ta' Marzu, 2007

Citazzjoni Numru. 1561/2000/1

**Citadel Insurance plc surrogata fid-drittijiet tal-
assikurat tagħha Adrian Busietta sija bil-polza u sija
bil-ligi.**

-vs-

Joseph Meilak.

Il-Qorti;

Rat l-att taċ-ċitazzjoni pprezentat fis-26 ta' Lulju, 2000 li permezz tagħha s-soċjeta' attriċi ppremettiet:

Illi fit-8 ta' Jannar, 1999 x'is-sitta ta' fil-għaxija (6pm), f'Wardija Hill, Burmarrad seħħ incident awtomobilistiku bejn

il-karozza numru JMJ-750 misjuqa mill-konvenut u l-karozza numru ADR-001 misjuqa minn u proprjeta' tal-assikurat Adrian Busietta, li hija assikurata taht polza *comprehensive* mas-soċjeta' attriċi.

U li dan l-incident ġara b'tort unikament tal-konvenut minhabba traskuraġni, imperizja u nuqqas ta' osservanza tar-regolamenti tat-traffiku da parti tal-istess konvenut kif jiġi pruvat waqt it-trattazzjoni tal-kawża.

U li in vista tal-imsemmi polza s-soċjeta' attriċi għamlet tajjeb għad-danni kaġunati mill-konvenut b'konsegwenza tal-istess incident;

U li d-danni kollha sofferti mis-soċjeta' attriċi b'konsegwenza tal-incident fuq imsemmi jammontaw tlettax-il elf, mitejn u tnejn u tletin Lira Maltin u sitta u ħamsin ċenteżmu (Lm13,232.56) kif jiġi pruvat waqt it-trattazzjoni tal-kawża;

Li l-konvenut għalkemm interpellat biex iħallas, huwa baqa' inadempjenti.

Għalhekk jitlob lil din l-Onorabbli Qorti għaliex m'għandhiex;

1. m'għandux jiġi dikjarat minn dina l-Qorti unikament responsabbli għall-incident fuq imsemmi u għad-danni konsegwenzjali sofferti mis-soċjeta' attriċi;

2. m'għandhiex din il-Qorti tillikwida dawn id-danni fis-somma ta' Lm13,232.56 fuq imsemmija jew kull somma oħra verjuri li tiġi likwidata minn din il-Qorti okkorrendo bl-opera ta' periti nominandi;

3. konsegwentement ma għandux il-konvenut jiġi kundannat iħallas lis-soċjeta' attriċi in linea ta' danni l-ammont hekk likwidat.

Kopja Informali ta' Sentenza

Bl-imghax u bl-ispejjeż inklużi dawk tal-ittra ufficjali presentata kontestwalment kontra s-soċjeta' assikuratriċi tal-konvenut, kontra l-konvenut li hu ingunt minn issa għas-subizzjoni.

Rat id-dikjarazzjoni tas-soċjeta' attriċi maħlufa minn Mark Ascjak u l-lista tax-xhieda.

Rat in-nota ta' l-eċċezzjonijiet tal-konvenut ipprezentata fit-3 ta' Novembru, 2000 li permezz tagħha eċċepixxa:

1. L-ewwel talba tas-soċjeta' attriċi għandha tkun respinta billi l-inċident awtomobilistiku in kwistjoni ma gharax tort tal-eċċipjent iżda għara unikament ftija ta' Adrian Busietta assikurat tas-soċjeta' attriċi.

2. Għalhekk it-tieni talba tas-soċjeta' attriċi kif dedotta kontra l-eċċipjent għandha tkun miċħuda billi ma hemmx danni x'jiġu likwidati favur is-soċjeta' attriċi.

3. Isegwi li anke t-tielet talba tas-soċjeta' attriċi għandha tkun riġettata billi l-eċċipjent m'għandux ikun ikkundannat iħallasha danni.

4. Salvi eċċezzjonijiet oħra permessi mil-liġi.

Rat id-dikjarazzjoni tal-konvenut maħlufa u l-lista tax-xhieda.

Rat l-atti proċesswali kompriż id-digriet ta' l-1 ta' Marzu, 2005 li permezz tiegħu l-partijiet qablu illi l-provi mismugħa fil-kawża 868/00 fl-ismijiet Middle Sea Insurance vs Adrian Busietta jitqiesu bħala parti minn din il-kawża; u d-digriet tad-19 ta' April, 2005 li permezz tiegħu l-ammont mitlub fiċ-ċitazzjoni gie miżjud għal tlettax-il elf, mitejn, tnejn u tletin Lira Maltin u sitta u ħamsin ċenteżmu (Lm13,232.56).

Rat il-verbal tas-seduta tas-17 ta' Jannar, 2007 u li permezz tagħha l-kawża tħalliet għas-sentenza.

Ikkunsidrat;

Illi kif jidher din il-kawża ġiet provokata minn inċident stradali li ġara fit-8 ta' Jannar, 1999. L-assikurat tas-soċjeta' attriċi kien nieżel minn Wardija Hill Bumarrad fil-waqt li l-intenzjoni tal-konvenut kienet li jitla' l-istess telgħa. Il-kollizzjoni ġrat fil-bidu tat-telgħa imsemmija. Busietta isostni fi ftit kliem li l-konvenut għalaqlu t-triq u mhux suppost li għadda mit-triq li ħa biex jibda tiela' t-telgħa fil-waqt li l-konvenut isostni da parti tiegħu illi Busietta kien għaddej b'veloċità eċċessiva u laqtu waqt li huwa kien wieqaf jistenna biex jitla' 'l fuq.

Ix-xhud Nicholas Warwood li kien qed isuq wara l-konvenut qal illi l-vettura ta' quddiemu kienet kwazi waqfet iżda dik misjuqa minn Busietta baqgħet niezla. Huwa pero' irnexxielu jieqaf fil-waqt biex ma jaħbatx mal-karozza ta' quddiemu. Qal illi *"In terms of what I saw clearly, the vehicle in front of me was already on the bridge and it looked to me like the vehicle coming down the hill made no effort to stop, or get out of the way. He did have space to do so but ..."*

Fil-fehma tal-Qorti huwa importanti ħafna li jiġi interpretat l-iskizz tal-Pulizija u dan il-Qorti tista' tagħmlu għaliex żammet aċċess fuq il-post fejn ġara l-inċident biex setgħet tifhem aħjar l-ambjenti. Ix-xhud u assikurat tas-soċjeta' attriċi Adrian Busietta fix-xhieda tiegħu isostni li l-konvenut ma messux għadda minn dik il-parti tat-triq biex jitla' Wardija Hill u li l-inċident ġara appuntu għalhekk. Sfortunatament fuq il-post ma hemm ebda indikazzjoni li sewwieq li jkun ġej minn naħa ta' San Pawl il-Bahar għandu bil-fors idur ma' l-hekk imsejjaħ (mill-Avukat tal-atturi) maqrut li hemm fin-nofs. Allura kif anke setgħet tosserva l-Qorti, tista' tgħid is-sewwieqa kollha li jkunu ġejjin minn dik in-naħa jaqtgħu għad-dritt u jtilgħu minn fejn tela' l-konvenut. Ma hemmx dubbju allura

meta jagħmlu dan iridu jistennew il-vetturi li jkunu neżlin minn Wardija Hill li ċertament ikollhom *right of way* għaliex ikunu għaddejjin mit-triq li għaliha iridu jaċċedu s-sewwieq li jkunu ġejjin minn San Pawl il-Baħar.

Il-konvenut dan ma jikkontestahx iżda jgħid li huwa kien wieqaf u allura l-attur kien messu evitah. Sar ħafna enfasi fuq il-fatt li fl-okkorrenza tniżżel li Busietta qal li minħabba *misjudgement* huwa daħal fuq il-konvenut anke jekk huwa ċaħad li qal hekk. Madankollu l-Qorti tħoss li l-konvenut kien qed jikkostitwixxi ostakolu għal Busietta u meta dan ta' l-añħar kien nieżel u ra l-vettura tal-konvenut f'it metri bogħod minnu (kemm jekk wieqfa kemm jekk miexja bil-mod) tfixkel xi f'it u ma r-nexxilux jevitah. Jista' jkun kif qal ix-xhud Warwood li huwa kellu minn fejn jevitah iżda ma kienx tort tiegħu li l-konvenut ikkostitwixxa ostakolu għalih. Lanqas ma hu ġustifikat minħabba l-fatt li dak iż-żmien kien miftuħ il-Price Club u allura kien hemm ħafna vetturi parkeggjati. Dan anzi messu kien ta' inċentiv għas-sewwieq li jdur ma' l-imsemmi *maqrut* u b'dan il-mod l-incident ma kienx jiġri.

Il-Qorti għalhekk jidrilha li min jieħu *x-short cut* imsemmija, fil-waqt li ma jkun qed jikkometti ebda kontravenzjoni ta' traffiku ikun qed ipogġi ruħu bħala ostakolu għall-vetturi niżlin minn Wardija Hill (infatti għandu raġun Busietta li jiġu *wrong side* tat-triq) u għalhekk għandhom jassumu r-responsabilita' ta' dak li jiġri jekk is-sewwieq li jkun nieżel mill-istess għolja ma jirnexxilux jevitahom.

Fir-rigward tal-argument tal-konvenut u l-abbli difensur tiegħu illi Busietta kien nieżel b'veloċita' eċċessiva kif diversi drabi qalu l-Qrati tagħna, il-veloċita' *per se* ma tkunx kawża tal-incident għalkemm tkun żgur kawża li d-danni jkunu ikbar. Fil-każ in eżami l-*brake marks* li ħalliet il-vettura ta' Busietta ma jindikawx *speed* kbir billi kienu biss tliet metri iżda dan jista' jkun li rriżulta għaliex ma

Kopja Informali ta' Sentenza

laħaqx waqaf u ħabat mal-vettura l-oħra. Mir-ritratti jidher li d-daqqa kienet kbira iżda kif ġia' ingħad, il-kawża

prossima tal-akkadut kienet in-non-kuranza tal-konvenut li ma kienx messu intralċja fit-triq in kwistjoni kif effettivament għamel meta ħa t-triq qasira biex iffranka ffit metri u kkaġuna l-inċident.

Kwantu għad-danni l-Qorti sodisfatta li s-soċjeta' attriċi ħallset l-ammont mitlub u dan ġie pruvat mid-deposizzjoni tar-rapresentant ta' l-istess soċjeta' attriċi. Il-konvenut kien talab li jappella mid-digriet illi bih ġiet awtorizzata l-korrezzjoni fiċ-citazzjoni fuq imsemmija iżda forsi minħabba li l-kawża għaddiet minn ġudikant għall-ieħor dan ir-rikors ma ġiex trattat sewwa wara li fl-ewwel okkażjoni kien ġie miċħud għaliex ma kien deher ħadd da parti konvenuta. Naturalment dan jibqa' impreġudikat jekk il-konvenut jappella minn din is-sentenza u mid-digriet stess.

Għal dawn il-mottivi l-Qorti tiċhad l-eċċezzjonijiet tal-konvenut u tilqa' t-talba attriċi u tordna lill-konvenut iħallas lis-soċjeta' attriċi s-somma ta' tlethax-il elf, mitejn, tnejn u tletin Lira Maltin u sitta u ħamsin ċenteżmu (Lm13,232.56). L-ispejjeż jithallsu mill-konvenut.

Moqrija.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----